

Excel: szám szöveggé

Rácz

Antal

Submitted by Rácz Antal on 2025. 05. 18., v – 21:35

Type of lesson / project plan

Lesson plan

Sector

Pedagógia, oktatás

Topic, learning area

Excel függvények, makrók (VB) alkalmazása

Grade

9. évfolyam

Learning and development goals

- Algoritmikus gondolkodás erősítése. • A digitális eszközök kreatív és szabálykövető használata. • A magyar helyesírás alkalmazása valós feladaton keresztül. • Megismerni az Excel lehetőségeit a számok szöveggé alakításában. •

Concepts

Függvények, makrók, helyesírási szabályok

Required tools

- Tanulói számítógépek Excel programmal (helyi vagy online) • Kivetítő / interaktív tábla a tanári bemutatóhoz • Előkészített Excel fájl (makróval vagy sablonnal) • Helyesírási szabályt összefoglaló segédlap

Materials released before class or for a project

A magyar helyesírás szabályai:

<https://mek.oszk.hu/01500/01547/01547.pdf>

Introductory part and preparation of the lesson / project plan

1. Ráhangolódás (5 perc)

Tanári kérdések:

- Miért írják ki betűkkel is a számlák végösszegét?
- Hol találkozhattunk még ilyen kiírással (pl. szerződések, hivatalos iratok)?

Célkitűzés megfogalmazása:

A mai órán megtanuljuk, hogyan lehet az Excel segítségével egy megadott számot a magyar helyesírás szabályai szerint szövegesen kiírni – automatizáltan is.

Implementation of the lesson / project plan

2. Új ismeret bemutatása (10 perc)

A) Helyesírási szabályok ismertetése (5 perc)

- 2000-ig: egybeírás
Pl. 1425 → ezernégyszázhuszonöt
- 2000 fölött: kötőjeles írásmód
Pl. 2530 → kétezer-ötszáz-harminc
- Több szóból álló számnevek: egymillió-háromszáztizenkettő

☐ Szabály forrása: Magyar Helyesírási Szabályzat 12. kiadás

B) Technikai lehetőségek Excelben (5 perc)

- Excel nem tartalmaz beépített magyar nyelvű függvényt a számok szöveges alakra konvertálásához.
- Megoldás: VBA makró használata.
- A tanár bemutatja az előre elkészített makrót, amely figyeli:
 - a szám nagyságát
 - az írásmódot (egybeírás vagy kötőjeles)

3. Megoldási lépések – demonstráció (10 perc)

Tanári bemutató:

1. Szám beírása egy cellába (pl. A1)
2. Függvény hívása: =SzamSzoveggel(A1)
3. Eredmény: a szám szövegesen, szabályosan megjelenik a szomszédos cellában.

Példák:

Példák:

Szám Szöveges forma

15 tizenöt

1200 ezerszáz

1999 ezernyolcszázkilencvenkilenc

2001 kétezer-egy

2519 kétezer-ötszáztizenkilenc

1000000 egymillió

A tanár bemutatja, hogyan választja szét a számokat ezres, százaz, tízes, egyes részekre, majd a magyar szabály szerint összeállítja az eredményt (egybefűzve vagy kötőjelekkel).

4. Gyakorlás – tanulói feladatok (15 perc)

Feladat 1: Kézi szöveges konvertálás (5 perc)

A tanulók kapnak egy listát, mely számokat tartalmaz. Feladatuk: a számokat helyesen leírni szövegesen füzetbe vagy a megnyitott Excel-táblázatba.

Szám	Szöveges forma (tanuló írja)
------	------------------------------

0	...
---	-----

87	...
----	-----

1124	...
------	-----

2030	...
------	-----

45678	...
-------	-----

Feladat 2: Automatizálás Excel segítségével (10 perc)

- A tanulók megnyitják az előre elkészített Excel-fájlt.
- Bemeneti cellába tetszőleges számokat írnak (pl. 149, 2000, 350000 stb.).
- A =SzamSzoveggel() függvénnyel megnézik az eredményt.

- Ellenőrzik, hogy a szöveg helyes-e: betűvel, megfelelő írásmóddal.

5. Alkalmazás – Számla gyakorlati példa (5 perc)

Feladat: Készítsenek el egy mini számlát Excelben, ahol a végösszeg szöveges formában is szerepel.

Tétel	Egységár	Mennyiség	Összeg	Szövegesen
Laptop	250000	1	250000	kétszázötvenezer
Egér	12000	1	12000	tizenkettőezer
Monitor	75000	1	75000	hetvenötezer
Összesen			337000	háromszázharminchétezer

(Makró ezt automatikusan kiszámolja a megadott cellák alapján.)

Evaluation plan

Diagnosztikus értékelés:

A diagnosztikus értékelés mindazon folyamatok, eljárások és intézkedések összessége, melyek a feltételeknek, illetve az egyének és csoportok jellemzőinek megváltoztatásához, fejlesztéséhez szükségesek.

A diagnosztikus értékelés a helyzetfeltárás eszköze, a tanulók előzetes tudásának, tanulási motivációjának, érdeklődésének, tanulási sajátosságainak feltérképezésére szolgál. A diagnosztikus értékelés a pedagógus – és természetesen a diák – tájékozódását szolgálja, az így szerzett információ alapján tervezhető hatékonyan a tanítás-tanulás folyamata az adott tanulócsoportban. A diagnosztikus céllal készült felmérésre ne adjunk érdemjegyet. Ugyanakkor a diákok kapjanak érdemi tájékoztatást eredményükről.

Differentiation

□□ Differenciálás

Haladóknak:

- Írjanak saját VBA-függvényt, amely 1-100 közötti számokat ír ki szöveggel
- Bővítsék a SzamSzoveggel() függvényt új nyelvtani formákkal (többes szám, forint stb.)

Homework, project task

☐ HÁZI FELADAT

- Készítsenek el egy 3-5 tételes számlát otthon, ahol a végösszeg szerepel számmal és betűvel is.
- Írásmódként alkalmazzák a tanult szabályokat (egybeírás / kötőjel).